

Under palmerna vid Medelhavet läser svenska barn i 'Solplugget'

Palma de Mallorca: En skola med föräldrakontakt varje dag, utan disciplinproblem, utan mobbing, med glada och entusiastiska elever som åker på lägerskola till Tunisien. Detta vore något av en önskedröm för en svensk lärare. Rektor Lena Jönsson på Palma befinner sig i den-

Kan man här finna modellen för lösning av den svenska skolkrisen måhända? Denna svenska utlandsskola är praktiskt taget de svenska skolornas motsats i allt. En elev som gått årskurs 7 i Sverige kom dit ner och blev som förbyttn. Han kunde knappt skriva eller läsa och tyckte det där med skola var botten! Snart blev han positiv, lärde sig både det ena och det andra och kommer till skolan med sprudlande glädje.

— Här finns inga TV-apparater som tar över undervisningen, här finns inga vaktmästare som drar stenciler, ingen rektorsexpedition, ja inte ens någon rektor (Lena Jönsson är bara studieledare) ingen tillsynslärare eller kurator, eller skrivbiträde. Ändå trivs eleverna och när resultat som de aldrig skulle ha nått utan trivsel hur stort byråkratiskt skal som än skulle ha omgett dem. Exemplet med femteklassaren som läser åttans kurs i matematik är slående.

□ Saknar snö

De flesta skolor i Sverige slutar så här års, men för mallorcanerna blir det inget sommarlov förrän i jull. I gengäld börjar höstterminen först 18 september.

— Jag saknar snön här, säger en liten grabb som minns snöbollskriget i Sverige. »Solplugget» kallas den här svenska skolan på vår semesterö. Startades 1967 och

har gått raskt framåt. Först fanns lekskola vid skolan också, men den har upphört.

Högstadieläroverna läser Hermods brev istället för att ha vanliga läroböcker. Denna undervisning ställer ytterst stora krav på eleverna, men de får handledning och sitter sen i studierum själva. Det blir verklig individualisering — en metod som möter stora praktiska svårigheter på svenska högstadieskolor.

Barn i olika åldrar umgås utan friktion. I Sverige har det visat sig att de små blir utsatta för våldsamheter från sina äldre kurskamrater. Eller som en liten flicka sa: — De stora är mycket snällare här.

Den lilla skolgården tvingar till samförstånd. Föräldrakontakten med eleverna är stark, inte bara därför att man bor i Spanien utan också genom den dagliga transporten till skolan. Mamma slinker in och frågar fröken hur det går. Kanske stannar över första lektionen rentav.

På rasterna — när de infaller är en smaksak — sitter elever och lärare och diskuterar. Lärarum finns men är närmast ett pentry. I Sverige byts läroböcker ofta. I Palma körs böckerna fem år minst. Här nere håller inte länsskolnämnden ett vakande öga över lärare och skola. Nej, till SO går man!

250 svenskar bor på Mallorca och ännu är det kö till högstadiet.

De spanska skolmyndighe-

na önskeroll när hon har hand om sina svenska elever. När man i Sverige resonerar om skolor på 1.000 eller 3.000 eller ännu fler elever sätter Lena Jönsson i halsen: Självt har hon både låg-, mellan- och högstadium med sammanlagt 62 elever.

På balkongen invid palmerna och med utsikt över havet — i den studiemiljön har Joakim Haggström från Borås redan gått 8:ans kurs i matte när han gick i femte klass.

terna har upptäckt svenskt skolväsende och från Madrid har arkitekter besökt Sverige.

Gymnastik i söderns sol består i att skutta omkring på en stenig åker eller simma i bassäng. Samtliga i årskurs ett är simkunniga. De tre lärarna vid skolan har tjänstgjort i Sverige, men vill stanna i Palma så länge de kan. Svenska ringlockor gillar de inte.

I Sverige avvecklas lägerskolorna under hårt ekonomiskt tryck. Årskurs 5 och 6 i Palma reser med charterflyg till Tunisien, kan vi för att göra avundsjunka meddela de svenska mellanstadieläroverna.

Joakim Haggström från Bråhult, Borås, är en duktig krabat. Nu går han formellt i 6:an. Hoppade över femman sen han gått där en månad. I några andetag läste han in mattekursen för 6:an och 7:an och gick sen på 8:ans kurs.

— Detta är möjligt genom det individualiseringssystem vi använder, säger hans lärare.

Som en brasklapp måste sägas: Den här skolan är speciell och skolorna i Sverige kan inte kopiera den eller de 32 andra utlandsskolorna, även om de kan tillvarata erfarenheter från dem. Svenska skolkrisen löses inte så lätt.

Text och foto: Karl-Erik Magnusson